

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Thomas Bergstrand
Antikvarie
010-2245452

Meddelande
2021-04-08

Diarienummer
431-56506-2020

Sida
1(2)

Trollhättans kommun
Att. hjalmar.oskarsson@trollhattan.se

Resultat av genomförd arkeologisk förundersökning av L2020:11608, L1964:8411, L1964:8412, fastighet Chauffören 1, Trollhättans kommun

Under perioden 22–29 mars 2021 genomfördes en arkeologisk förundersökning inom rubricerade fastigheter enligt Länsstyrelsens beslut 2021-02-17, med Trollhättans kommun som sökanden. Förundersökningen utfördes med anledning av kommunens arbete med att ta fram en ny detaljplan. Syftet med förundersökningen var att fastställa fornlämningarnas omfattning och ge Länsstyrelsen planeringsunderlag inför fortsatta åtgärder. Undersökaren har till Länsstyrelsen inkommit med en preliminär rapport (bilaga).

De tre fornlämningarna består av stensättning, hällristning, fossil åkermark. Stensättningen är ca 20 m i diameter och 0,5 m hög. Konstruktionen består utslutande av sten i relativt uniform storlek. I den östra delen finns en skada, från kant till centrum. Hällristningen, bestående av ett sprucket block med fyra skålgropar, blev dokumenterat och anslutande markytor undersökta utan resultat. Inom den fossila åkermarken dokumenterades 24 odlingsrösen, varav tre stycken undersöktes mer noggrant.

Undersökaren bedömer att inga ytterligare undersökningar är nödvändiga i den fossila åkermarken inom förundersökningsområdet (dito planområdet) eller av hällristningen. Däremot anser man att stensättning bör undersökas i sin helhet i det fall området skall exploateras.

Länsstyrelsen bedömning om fortsatta åtgärder

Länsstyrelsen anser att fornlämning L1964:8412, fossil åkermark, del inom undersökningsområdet (planområdet) är undersökt i tillräcklig utsträckning och att återstående del av fornlämningen kan tas bort utan ytterligare villkor om arkeologiska åtgärder.

Fornlämning L1964:8411, hällristning, är också undersökt i tillräcklig utsträckning i förhållande till det aktuella arbetsföretaget. Stenblocket ligger emellertid strax utanför planområdet, vilket gör att själva blocket inte

Länsstyrelsen
Västra Götaland

kommer i konflikt med arbetsföretaget. I det fall blocket kan ligga kvar så vore det av stort pedagogiskt värde.

Fornlämningen L2020:11608, stensättningen, behöver undersökas ytterligare. Resultatet från förundersökningen har bidragit med ett nödvändigt planeringsunderlag för en arkeologisk undersökning som led i borttagande. I det fall kommunen avser gå vidare med detaljplanarbetet behöver ni, alternativt byggherren, inkomma med en ny ansökan om ingrepp i fornlämning. Tillstånd till borttagande av fornlämningen kommer villkoras mot att sökanden bekostar en arkeologisk undersökning. För ansökan använd Länsstyrelsens [e-blankett](#).

Vad gäller den geotekniska undersökningen inom planområdet så finns det endast ett hänsyn att visa, dvs stensättningen L2020:11608. Inga borrhinar eller körning med borrhustrustning får förekomma på denna fornlämning. Detaljerad geometri för gravens läge och utbredning kan tillhandahållas av den arkeologiska undersökaren, kontaktperson projektledaren.

För Länsstyrelsen Västra Götaland

Thomas Bergstrand, antikvarie

Bilaga

1. Undersökarens preliminära rapport om genomförd förundersökning mars 2021.

Slutredovisning av arkeologisk förundersökning inom planområdet Chauffören 1, Trollhättans kommun.

Inför en detaljplan som innefattar byggande av en vårdcentral Chauffören 1 i Trollhättans kommun, genomfördes arkeologisk undersökning av L2020:11608 (stensättning), L1964:8411 (hällristningslokal) och L1964:8412 (fossil åkermark).

Länsstyrelsens Dnr: 431-56509-2020

Fornreg nummer: L2020:11608, L1964:8411, L1964:8412

Datum för fältarbete: 2021-03-22 till 2021-03-29

Upparbetad fälttid: 88 tim + 32 tim externt (Kula AB)

Upparbetad maskintid: 24 tim

Bilaga 1. Karta med aktuella fornlämningar markerade.

L2020:11608

Lämningstyp
Stensättning

Terräng

Fornlämningen ligger på krönet av en långsträckt moränhöjd som gränsar till ett lägre liggande parti. Växtligheten utgörs av gles uppvuxen lövskog.

Beskrivning

Stensättning är cirka 20 meter i diameter och omkring 0,5 meter hög. I ytan finns en gles stenläggning med i huvudsak rundade stenblock som är mellan 0,2–0,5 meter stora med undantag av ett större ovalt block närmast centrum som är närmare 1x1,5 meter stort. Från östra kanten in emot centrum av stensättningen är ett stenfritt område, något försänkt i förhållande i den omgivande ytan. Störningen är 15 meter lång och 1,5 meter bred och påminner om en äldre schaktgrävd yta.

Bedömning

Slutundersökning för stensättningen rekommenderas inför planerad bebyggelse.

L1964:8411

Lämningstyp
Skålgropssten

Terräng

Fornlämningen ligger på en långsträckt moränhöjd, cirka 30 meter öster om stensättningen, intill väster om en cykelväg.

Växtligheten utgörs av gles uppvuxen lövskog.

Beskrivning

Skålgropsstenen utgörs av ett cirka meterstort rundat block som på det plana krönet har en tvärsgående spricka i NV-SÖ riktning. På krönpartiet finns 4 skålgropar varav ett är mer oskarpt än de övriga. Skålgroparna är mellan 5–6 cm i diameter och 1–2 cm djupa. I det schakt som grävdes intill skålgropsstenen framkom inga fynd eller andra iakttagelse av värde.

Bedömning

Inga vidare arkeologiska åtgärder rekommenderas inför planerad bebyggelse. Skålgropsstenen bör om så är möjlig kvarligga på sin ursprungliga plats då den har ett stort pedagogiskt värde.

L1964:8412

Lämningstyp

Fossil åkermark

Terräng

Den fossila åkermarken sträcker sig även utanför undersökningsområdet. Fornlämningen är belägen på en moränbunden platå. Området är bevuxen med i huvudsak blandad lövskog.

Beskrivning

Undersökningsområdet var cirka 170 kvadratmeter stort. Inom undersökningsområdet påträffades ett flertal röjningsrösen, sammanlagt 24 stycken.

Röjningsrösen har en flack profil, vanligen runda, mellan 5–9 meter i diameter och x meter höga. Stenmaterialet är mycket blandat med block upp emot 1,2 meter till mindre rundade stenar/block vanligen mellan 0,15–0,4 meter stora.

Vid fältundersökningen undersöktes och dokumenterades tre röjningsrösen.

I områdets nordvästra del, intill ett grävt dike (VSV-ÖNÖ) finns en vattenkälla i form av en rund grävd grop cirka två meter i diameter, som vid undersökningstillfället var fylld med vatten.

Bedömning

L1964:8412 betraktas härmed som undersökt och borttagen. Inga vidare arkeologiska åtgärder rekommenderas inför planerad bebyggelse.

